

er en Avl, der kan betale baade for god Pleje og god Gødning og give en Afrøde, som svarer til de bragte Ofre. Nu optager den dyriske Produktion denne Avl paa faa Procent nær og kan optage den, men undertiden kan der — og det vil der vel ogsaa være i Fremtiden — vise sig Chancer for en lønnende Udførsel, og da synes det mig, at Lovgivningsmagten maa støtte Bestræbelserne for en saadan Udførsel. En saadan Støtte er efter min Mening nærværende Lovforslag, og det er en god Støtte. Det, det drejer sig om, er, at man paa de forskellige Markedspladser oparbejder Tilliden til denne Vare. Faar man denne Tillid oparbejdet, saa Folk faar den Tro, at naar de køber danske Kartofler, er de sikre paa at faa en god Vare, har man ogsaa bragt Eksporten ind i det rigtige Leje; og naar der er nogenlunde Brug for Indførsel af Kartofler til de forskellige Pladser, vil man ogsaa kunne faa en saadan Pris for dem, at Landbruget kan være tjent dermed. Derfor kan jeg, som sagt, anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling.

Pinstrup: Af Forhandlingerne i Lands-tinget om denne Kartoffelkontrol og Forhandlingerne her faar man det Indtryk, tror jeg, man kan sige, at man er gaaet over Spørgsmaalet med en Harefod. Jeg vil tillade mig at gaa lidt nærmere ind paa Sagen, da det dog kunde være, at ærede Medlemmer her i Tinget ikke er saa godt kendte med denne Kartoffelkontrol, som man skulde antage efter den Omtale, Sagen har faaet.

Kartoffelavlens beslaglægger 20 pCt. af Rodfrugtarealerne her i Landet. I Slutningen af forrige og Begyndelsen af dette Aarhundrede har Avlen været stærkt stigende. Fra 1875 til 1896 var der i Gennemsnit dyrket 48 000 ha Kartofler — jeg bruger runde Tal —, fra 1897 til 1907 blev der gennemsnitlig dyrket 53 500 ha, i 1912 var det 61 000 ha. Saa stiger det som Følge af Prisforholdene; i 1919 er vi oppe paa et dyrket Areal af 96 000 ha, foranlediget af de gode Priser, som Ernæringsraadet og Indenrigsministeriet gav for Kartofler. I 1920 gaar vi ned til 92 000 ha, i 1921 til 84 000, i 1922 til 82 000 og i 1923 til 82 500. Hvad avles der saa som Regel af Kartofler her i Landet? Der avles en 12—14 Millioner Tønder; det regner man for det almindelige Kvantum, og som Foderafgrøde kan man regne, at det repræsenterer 5 à 6 pCt. af den samlede Høst — jeg bemærker her, at en Tønde Korn regnes lige med 4 Tønder Kartofler.

Men hvor mange Kartofler eksporteres der saa — det er det, der har nogen Interesse i denne Forbindelse — af disse 12—14 Millioner Tønder? Det er meget lidt forholdsvis. Som det fremgaar af en Opførelse i Landbrugsraadets Meddelelser, udførtes der i 1910 kun 1 pCt. af Produktionen; det var især Tyskland, Sverige og Belgien, der tog dem det Aar — i 1911 4,8 pCt., 1912 2,5 pCt., 1913 1,2 pCt., 1914 2 pCt., 1915 kun 0,3 pCt., 1916 2,8 pCt., 1917 0,1 pCt., 1918 4,2 pCt., 1919 8,7 pCt., og saa kom det store Kartoffelaar 1920 med 17,5 pCt. — der var stor Kartoffelmangel ude i Landene —, men 1921 er Udførselen kun 5,7 pCt., 1922 4,5 pCt., og 1923 er vi nede paa 0,6 pCt.; jeg skal afstaa fra at nævne Udførselen udtrykt i Tønder, men den fremgaar i Virkeligheden af disse Procenttal, jeg her har nævnt.

Ser man saa paa, hvilke Lande der er udført til, er det vekslende Lande. Tyskland optræder ofte, Norge og Sverige ligesaa; der er ogsaa Aar, hvor de ingenting tager — et enkelt Aar havde vi kun en Udførsel til Færøerne og Island, meget lille —, og Svejts tager undertiden noget. Det vil sige: naar Kartoffelavlens slaar fejl i et eller andet Land et Aar; er de Købere til danske Kartofler; men naar den ikke slaar fejl, er de ikke Købere. Saaledes har det været, saa længe jeg kan huske, med Kartoffelavlens, og det er min Opfattelse, at saaledes vil det ogsaa blive fremdeles. Noget stabilt Marked tror jeg ikke, vi er i Stand til at oparbejde for vore Kartofler. Varen i sig selv er vanskelig. Det er den allervanskeligste Vare af danske Landbrugsprodukter at arbejde med; den taaler hverken Varme eller Kulde, og naar vi kommer til Maj—Juni Maaned, er den værdiløs, hvordan det saa end gaar. Vi har ikke vanskeligere Vare at handle med.

Den sidste ærede Taler sagde, at vi skulde avle en smuk Kvalitet til Udførsel o. s. v., men vi er jo ikke Herre over, hvordan den Kartoffel bliver, som vi avler; vi maa tage den, som den er, som den findes i Jorden. Naturligvis kan der sorteres mere eller mindre godt, og det kan jo pynte noget paa det, men Kartoffelen er et Naturprodukt; den er nu en Gang, som den er; den er ikke undergaaet og kan ikke undergaa nogen Forædlingsproces. At drage en Sammenligning f. Eks. med de Bestræbelser, der gøres for at udføre fint Smør, vil efter min Mening være hen i Vejret. Dersom man skulde drage en Sammenligning, der betød noget, maatte man sammenligne Kontrollen med Smør med f. Eks. en Kontrol af